

INHOUD

AAN DE LEZER	9
EERSTE VOORDRACHT	11
<i>Dornach, vrijdag 29 november 1918</i>	
De noodzakelijke driegeleding van de maatschappelijke structuur. De indeling in standen. Sociaal begrip. De mensen van het oosten en van het westen. Twee ervaringen bij de wachter aan de drempel. Romaanse impulsen. De betekenis van het mysterie van Golgotha. Jahweh-denken. De oorlog: getroebleerd bewustzijn. Zieleangst. Verkeerde oordelen, dramatische gebeurtenissen. Symptomatologische beschouwing van de geschiedenis.	
TWEEDE VOORDRACHT	49
<i>Dornach, 30 november 1918</i>	
Noodzakelijke interesse van de individuele mens in de ander. Het moderne proletariaat. Wat wil het Russische bolsjewisme? Wat de bourgeoisie heeft geschapen, moet verdwijnen. De beginselen van Trotski en Lenin. Interesse voor je medemensen. Arbeid loskoppelen van het verschaffen van de bestaansmiddelen. De opgave van de geesteswetenschap. Het sociale denken in de huidige tijd: geld – arbeidskracht. Arbeid is geen koopwaar. De circulatie van het geld. Ahriman in plaats van God.	

DERDE VOORDRACHT

75

Dornach, 1 december 1918

Geen sociale kritiek. Het evolutionaire leven verloopt in een slingerbeweging. De wezensdelen van de mens spiegelen zich in de maatschappelijke structuur. De innerlijke oorzaak. Geheime genootschappen. Mechanisch, hygiënisch en eugenetisch occulte vermogens – west, midden, oost. De kruistochtemening van Amerika; de britse wereld-heerschappij. De oorlogsramp van 1914. Symptomatologie. Voorzichtigheid bij het oordelen.

VIERDE VOORDRACHT

119

Dornach, 6 december 1918

Tot stand brengen van paradijselijke toestand: illusie. De sociale driegleding als vereiste van onze tijd. De drieledige mens. De mens: een sociaal en een antisociaal wezen. Alleen tijdens de slaap een goede relatie van mens tot mens. Antisociale driften in het denken – sympathie en antipathie in het voelen – tegenwoordigheid en afkeer in het willen. Liefde vaak eigenliefde, egoïsme. Democratie en het tegendeel ervan. Bezit doet inslapen, de noodzaak in het leven te strijden maakt wakker. Socialiseren is niet denkbaar zonder vrijheid van het geestesleven. Woodrow Wilson. De mens moet worden. Prof. Michels. Macht.

VIJFDE VOORDRACHT

149

Dornach, 7 december 1918

Chaos en harmonie. De mens tussen Lucifer en Ahriman. De 'Mensheidsrepresentant'. De bewustzijnsziel werkt antisociaal; het Geestzelf in het zesde tijdperk zal sociaal werken. Het socialisme. De rol van de ademhaling. De Jahweh-godheid. Abstract gedachtenleven. De zes Elohim en de Christusimpuls. De ahrimanische invloed. De Christusimpuls: de genezing. Mythen – beelden – imaginatie. In de plaats van bloedverwantschap: geestverwantschap als basis voor het sociale leven.

ZESDE VOORDRACHT

175

Dornach, 8 december 1918

Russische revolutie, Trotski, marxisme. De kiem voor de vorming van de bewustzijnsziel ligt bij de Engelssprekende bevolking. Het romanisme. Engelse politiek verankerd in egoïsme. Goethes Sprookje: geweld – schijn – kennis in relatie tot Britten – Duitsers – Russen. Ervaringen bij de wachter aan de drempel: ziekte en dood. Spiritistische séances. Het slavisme. Het volmaakte stamt af van het onvolmaakte, versus: het onvolmaakte stamt af van het volmaakte. West-Slaven, Fransen, Italianen, Tsjechen, Polen, Slovenen, Serven, Russen. Sociaal oordeel.

NAWOORD – *Frans Lutters*

213

AANTEKENINGEN

227

AANTEKENINGEN BIJ DE TEKST

229

AANTEKENINGEN BIJ HET NAWOORD

242

**RUDOLF STEINER OVER DE VERSLAGEN
VAN DE VOORDRACHTEN**

245